

Kvalitetssikring av naturtypelokaliteter i skog i Hedmark 2016

Øivind Gammelmo



Ekstrakt

BioFokus har på oppdrag fra Fylkesmannen i Hedmark kvalitetssikret naturtypelokaliteter i skog i et utvalg kommuner i Hedmark. Totalt 30 naturtypelokaliteter presenteres i denne rapporten og de aller fleste er kvalitetssikrede lokaliteter. Disse fordeler seg på 4 lokaliteter med A-verdi, 13 med B-verdi og 8 med C-verdi. Blant de 30 lokalitetene er det gammel barskog som forekommer vanligst.

Nøkkelord

Hedmark
Stange
Sør-Odal
Nord-Odal
Åsnes
Verdivurdering
Naturtypekartlegging
Skog
Kvalitetssikring

Omslag

FORSIDEBILDER

Øvre: Traktantarell. *Midtre:* Gammel granskog ved Middags-berget. *Nedre:* Oversiktsbilde fra Grasberget og vestover. *Alle bilder er tatt av Øivind Gammelmano.*

LAYOUT (OMSLAG)
Blindheim Grafisk

ISSN: 1504-6370

ISBN: 978-82-8209-571-6

BioFokus-rapport 2017-6

Tittel

Kvalitetssikring av naturtypelokaliteter i skog i Hedmark 2016

Forfatter

Øivind Gammelmano

Dato

24.02.2017

Antall sider

27 sider inkl. vedlegg

Publiseringstype

Digitalt dokument (PDF). Som digitalt dokument inneholder denne rapporten «levende» linker.

Oppdragsgiver

Fylkesmannen i Hedmark

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.

Andre BioFokus rapporter kan lastes ned fra:

<http://biolitt.BioFokus.no/rapporter/Litteratur.htm>

Rapporten refereres som:

Gammelmano, Ø. 2017. Kvalitetssikring av naturtypelokaliteter i skog i Hedmark 2016. BioFokus-rapport 6. ISBN 978-82-8209-571-6. Stiftelsen BioFokus. Oslo

BioFokus: Gaustadalléen 21, 0349 OSLO
Telefon 99550257

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Forord

BioFokus har på oppdrag fra Fylkesmannen i Hedmark kvalitetssikret et utvalg av tidligere kartlagte naturtyper i skog i kommunene Stange, Sør-Odal Nord-Odal og Åsnes. Jan Schrøder har vært vår kontaktperson hos oppdragsgiver. Øivind Gammelmo har vært prosjektleder hos BioFokus.

Denne rapporten har som mål å kort oppsummere resultatene fra kartlegginga i 2016. Prosjektets viktigste leveranse er Naturbasefiler som blir publisert på <http://www.dirnat.no/kart/naturbase/>

Grua, 24. februar 2017

Øivind Gammelmo



Bilde 1. Kjempegran fra naturreservatet «Stange urskog» som er en del av en større avgrenset naturtype med gammel granskog ved Romsætra. Foto: Øivind Gammelmo (BioFokus).

Sammendrag

BioFokus har på oppdrag fra Fylkesmannen i Hedmark kvalitetssikret et utvalg tidligere kartlagte naturtyper i skog i kommunene Stange, Sør-Odal, Nord-Odal og Åsnes. Totalt 30 lokaliteter ble revidert i 2016 og av disse er 5 slettet som naturtype-lokaliteter. Av de 25 lokalitetene som er videreført er 4 lokaliteter vurdert som svært viktige (A-verdi), 13 som viktige (B-verdi) og 8 som lokalt viktige (C-verdi). Det er påvist 12 ulike rødlistearter med til sammen 38 funn. Kartlegginga er konsentrert rundt avtalte deler innenfor de berørte kommunene og gamle lokaliteter med antatt høy verdi og mangelfulle beskrivelser er prioritert.



Bilde 2. Urskoglignende miljø ved Svartkulpen hvor det er avgrenset et område med gammel granskog med mye død ved. Foto: Øivind Gammelmo (BioFokus).

Innhold

1	INNLEDNING/BAKGRUNN	6
2	GJENNOMFØRING	7
2.1	PRIORITERTE OMRÅDER	7
2.2	TILRETTELEGGING FOR NATUR2000 OG NATURBASE	7
2.3	TIDLIGERE UNDERSØKELSER	7
2.4	BEHANDLING AV GAMLE NATURTYPE DATA	7
2.5	RØDLISTEARTER	7
3	RESULTAT	8
3.1	OVERSIKT OVER KARTLAGTE NATURTYPER	8
3.1.1	<i>Artsmangfold</i>	8
4	DISKUSJON	10
4.1	KVALITET PÅ GAMLE REGISTRERINGER	10
4.2	VIDERE PRIORITERINGER	10
5	REFERANSER	11
6	VEDLEGG 1. NATURTYPEBESKRIVELSER.....	12

1 Innledning/bakgrunn

Arbeidet som presenteres i denne rapporten er finansiert med midler fra Fylkesmannen i Hedmark. Den økonomiske ramma var på kr 100.000 ekskludert moms, og omfattet i første rekke kvalitetssikring av tidligere kartlagte naturtypelokaliteter i Stange og Sør-Odal kommuner. I tillegg ble enkeltlokaliteter i Nord-Odal og Åsnes også kartlagt.

Feltarbeidet ble gjort i løpet av feltsesongen 2016 med påfølgende rapportering høsten 2016/vinteren 2017. Feltarbeidet i forbindelse med dette prosjektet er utført av Øivind Gammelmo (BioFokus).

Metoden for kartlegging følger DN-håndbok 13, revidert utgave (Direktoratet for Naturforvaltning 2007). Vi viser til håndboka for nærmere opplysninger om kriterier for utvalg og verdisetting av naturtyper. Det ble presisert av oppdragsgiver at de nyere reviderte faktaarkene for lokaliteter i skog fra 2014 ikke skulle benyttes.

I forbindelse med arbeidet har BioFokus produsert kartfiler for naturtypetemaet. Disse er sendt til Fylkesmannens miljøvernavdeling sammen med egenskapsdata. Fylkesmannen vil på dette grunnlag oppdatere Naturbase i samarbeid med Miljødirektoratet.



Bilde 3. Gammel granskog med mye død ved ved Stimannsberget. Foto: Øivind Gammelmo (BioFokus).

2 Gjennomføring

2.1 Prioriterte områder

Etter avtale med oppdragsgiver ble Sør-Odal og Stange valgt ut som prioriterte områder ved arbeidet i 2016 (det ble også undersøkt enkeltområder i Nord-Odal og Åsnes). Innenfor disse kommunene ble fokus rettet mot gamle naturtyper med antatt høy verdi og mangelfulle beskrivelser. Prioriterte lokaliteter var på forhånd plukket ut av oppdragsgiver. Alle prioriterte naturtyper i Sør-Odal ble undersøkt, i Stange ble de fleste prioriterte områdene sør i kommunen undersøkt i felt, men enkelte isolerte og tungt tilgjengelige areal eller areal med lite potensial for større verdi enn lokal verdi ble utelatt.

2.2 Tilrettelegging for Natur2000 og Naturbase

Alle lokaliteter er skrevet og sammenfattet i databaseverktøyet Natur2000 (Borch og Wergeland Krog 2011). Alle egenskapsfiler m.m. er hentet fra denne databasen i forbindelse med rapportering og overlevering av data til Fylkesmannen.

2.3 Tidligere undersøkelser

Siden dette prosjektet i all hovedsak omfatter kvalitetssikring av tidligere innsamlete data er det viktig å omtale kildene til de eksisterende dataene. En stor del av naturtypelokalitetene som er kvalitetssikret i dette prosjektet ble i sin tid opprettet på bakgrunn av forekomst av MiS-biotoper. Denne konverteringen fant for det meste sted i perioden 2003-2005, en tid da kravene til dokumentasjon var betydelig lavere enn i dag.

2.4 Behandling av gamle naturtypedata

Alle kvalitetssikrede lokaliteter er merket med BN-nummeret fra eksisterende lokalitet. Lokaliteter som ikke skal videreføres er ført inn i en sletteliste som er gjengitt under.

Tabell 1. Lokaliteter som ikke skal videreføres (sletteliste).

Områdenavn	BN-nummer	Årsak	Merknad
Almåsen	BN00062102	Tidligere feilvurdert	Manglende verdier
Småmyrene V	BN00062119	Tidligere feilvurdert	Manglende verdier
Gørrputten	BN00062127	Tidligere feilvurdert	Manglende verdier
Lia ned mot Storbjøra	BN00075116	Tidligere feilvurdert	Manglende verdier
Sør for Hestelia	BN00075118	Tidligere feilvurdert	Manglende verdier

2.5 Røddlistearter

Spesielle arter, inkludert sjeldne og rødlistede arter, kartlagt gjennom prosjektet har blitt gjort tilgjengelig i Artskart (Artsdatabanken & GBIF 2016) via BioFokus sin artsbase (BAB). Røddlistekategorier i rapporten følger Norsk rødliste for arter 2015.

3 Resultat

3.1 Oversikt over kartlagte naturtyper

Totalt 30 lokaliteter ble kartlagt/revidert i 2016 og av disse er 5 slettet som naturtypelokaliteter (tabell 1). Av de 25 lokalitetene som er videreført er 4 lokaliteter vurdert som svært viktige (A-verdi), 13 som viktige (B-verdi) og 8 som lokalt viktige (C-verdi).

Tabell 2 gir en oversikt over hvilke naturtyper som er kartlagt i dette prosjektet. I tabell 3 er alle lokalitetene som ble kartlagt i 2015 listet opp alfabetisk.

Tabell 2. Oversikt over fordelingen av de kartlagte. Tabellen tar ikke hensyn til at noen naturtypelokaliteter er kartlagt som mosaikker av flere prioriterte naturtyper, og angir her bare den som dekker mest areal i de ulike lokalitetene.

Hovednaturtype	Naturtype	A	B	C	Totalt
Skog		4	13	8	25
	Gammel boreal løvskog	1	0	1	2
	Gammel barskog	3	12	7	22
	Bekkekløft og bergvegg	0	1	0	1
Totalt		4	13	8	25

Tabell 3. Alfabetisk lokalitetsliste over de 25 lokalitetene, med revidert verdi og areal, som ble kvalitetssikret og videreført av BioFokus i 2016. Lokalitetene som ble slettet (ikke videreført) finnes i tabell 1.

Lokalitet	ID	Naturtype	Utforming	Verdi	Areal
Bjørke Ø	1093	Gammel barskog	Gammel furuskog	B	153 daa
Digerauget N	802	Gammel barskog	Gammel granskog	B	59 daa
Grasberget Ø	809	Gammel barskog	Gammel granskog	A	61 daa
Grønsjøen SV	1100	Gammel barskog	Gammel granskog	B	166 daa
Gråskallen NV	722	Gammel barskog	Gammel granskog	B	38 daa
Gåsaugave V	813	Gammel barskog	Gammel granskog	C	44 daa
Kjelkberget N	725	Gammel barskog	Gammel granskog	C	165 daa
Klingerhaugen SV	795	Gammel boreal lauvskog	Gammel lauvblandingsskog	A	118 daa
Klokken NØ	21	Gammel barskog	Gammel granskog	A	75 daa
Klokken V	1013	Gammel barskog	Gammel granskog	C	88 daa
Lyssjøen NV	1078	Gammel barskog	Gammel granskog	C	48 daa
Middagsberget NØ	728	Gammel barskog	Gammel granskog	B	262 daa
Middagsberget SØ	738	Gammel barskog	Gammel granskog	B	76 daa
Mjøsjsjøbrenna	1095	Gammel barskog	Gammel granskog	B	486 daa
Rasaaksla S	749	Gammel barskog	Gammel granskog	B	147 daa
Remmenbrenna	814	Gammel barskog	Gammel granskog	C	41 daa
Romsætra Ø	810	Gammel barskog	Gammel granskog	B	21 daa
Rundtomtjennet N	1818	Gammel barskog	Gammel granskog	B	230 daa
Skjesæterberget SØ	737	Gammel boreal lauvskog	Gammel lauvblandingsskog	C	46 daa
Skjesæterberget Ø	736	Gammel barskog	Gammel granskog	C	197 daa
Skøyenberget	1092	Gammel barskog	Gammel furuskog	C	165 daa
Stimannsberget Ø	1090	Gammel barskog	Gammel granskog	A	433 daa
Storfløyta V	815	Gammel barskog	Gammel granskog	B	72 daa
Stygghølet	726	Bekkekløft og bergvegg	Bekkekløft	B	51 daa
Svartkulpen V	724	Gammel barskog	Gammel granskog	B	79 daa

3.1.1 Artsmangfold

Det er påvist 12 ulike rødlistearter med til sammen 38 funn. Blant rødlisteartene er flere truede arter (3 VU og 1 EN). De fleste påviste rødlisteartene er i gruppene sopp og lav.

Tabell 4. Oversikt over rødlistearter som er funnet innenfor de kartlagte lokalitetene.

Gruppe	Norsk navn	Vitenskapelig navn	RL-kat	Antall
Lav	gubbeskjegg	<i>Alectoria sarmentosa</i>	NT	17
Lav	kort trollskjegg	<i>Bryoria bicolor</i>	NT	2
Lav	sprireskjegg	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	NT	1
Lav	langt trollskjegg	<i>Bryoria tenuis</i>	VU	1
Lav	huldrestry	<i>Usnea longissima</i>	EN	2
Sopper	rosenkjuka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT	3
Sopper	sjokoladekjuka	<i>Junghuhnia collabens</i>	VU	1
Sopper	taigapiggsinn	<i>Odonticum romellii</i>	NT	1
Sopper	svartsonekjuka	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	NT	7
Sopper	skoggardkjuka	<i>Skeletocutis biguttulata</i>	LC	1
Sopper	tyrivokssopp	<i>Phlebia serialis</i>	VU	1
Moser	grønsko	<i>Buxbaumia viridis</i>	NT	1



Bilde 4. Rosenkjuka (*Fomitopsis rosea*). Foto: Øivind Gammelmo (BioFokus).

4 Diskusjon

4.1 Kvalitet på gamle registreringer

Mange av de kvalitetssikrede lokalitetene er basert på informasjon fra første runde med MiS-registreringer. Beskrivelsene var kortfattede, med typisk to til fire setninger. Avgrensningene har vist seg å være nokså treffsikre og en stor andel av de MiS-baserte lokalitetene viste seg å ha naturtypeverdi også etter en mer grundig vurdering etter DN-håndbok 13. Det er riktignok en tendens til at MIS-biotopene i noen tilfeller er noe snevre, der bestands- og eiendomsgrenser er mer førende for avgrensning enn naturkvalitetene. Det er også en del avvik knyttet til selve verdisettingen. Det viser seg å være god treff med tanke på hvilken naturtype som er valgt. Det virker i flere tilfeller tilfeldig hvorvidt den oppgitte verdien stemmer med våre nye vurderinger, uten at det er noen tydelig trend om områdene er undervurdert eller overvurdert i dette nokså begrensede datamaterialet. Best treffsikkerhet på verdi og avgrensning i landskapet virker å være knyttet til naturtyper med rik bakke, som via karplanter er lett å identifisere i felt og som også i de fleste tilfeller har skogstrukturer og artsmangfold som tilsier verdi. På fattig mark, der skogstruktur, kvalitet på død ved og artsmangfold spiller en større rolle for verdisetting og avgrensning, virker kvaliteten mer varierende.

Erfaringene fra kvalitetssikringsarbeid i 2016 og tidligere viser et tydelig behov for å fortsette dette arbeidet. Det er vanskelig å se et mønster i de avvikene som observeres mellom gamle og nye registreringer da det er store sprik i valg av naturtype og i verdisettingen.

4.2 Videre prioriteringer

Kommunen Sør-Odal og den sørlige delen av Stange bør regnes som godt oppdatert når det gjelder skog. Det gjenstår en del lokaliteter i Stange som har potensial som viktige-svært viktige naturtyper. Videre arbeid bør starte her og derifra jobbe seg videre ned prioriteringslisten til Fylkesmannen og nordover i Hedmark.

5 Referanser

- Bergmann, C. & Håpnes, A.** 1999. Registrering av nøkkelbiotoper og restaureringsbiotoper, Maarud Gaard. NORSKOG og WWF Verdens Naturfond, rapport 1/1999. 40 s. + kart.
- Borch, H. & Skar, L.** 2004. Biologisk mangfold i Stange. Kartlegging av- og tiltak for bevaring av viktige områder for biologisk mangfold. Stange kommune. 44 s.
- Direktoratet for naturforvaltning.** 1999. Barskog i Øst-Norge. Utkast til verneplan. Fase II. DN-rapport 1999-4: 1-208 + vedlegg.
- Gaarder, G.** 1999. Rv2 Kløfta - Kongsvinger alternativ G. Konsekvensutredning på tema plante- og dyreliv. Miljøfaglig Utredning, Rapport 1999:14. 34 s. + kartvedlegg.
- Gammelmo, Ø., Blindheim, T., Klepsland, J., Lønnve, O. J., Olberg, S. og Olsen, K. M.** 2009. Naturtypekartlegging i Åsnes kommune 2008. BioFokus-rapport 2009-2, 50 s.
- Haugset, T.** 1996. Nøkkelbiotopregistreringer i Kongsvinger. Borregaard Skoger A/S. Rapport fra registreringer i 1996. Verdens Naturfond/WWF. 21 s
- Hegglund, A.** 2002. Kartlegging av biologisk mangfold på Stange Almenning, Hedmark. Siste sjanse, rapport 2002-8. 35 s. + vedlegg
- Klepsland, J. T., Olsen, K. M., Gammelmo, Ø., Reiso, S. og Blindheim T.** 2009. Naturtypekartlegging i Nord-Odal kommune 2008. BioFokus-rapport 2009-14. 55 s.
- Korsmo, H. og Larsen, H. E.** 1994. Inventering av verneverdig skog i Hedmark. NINA Oppdragsmelding 261. 110 s.
- Often, A.** 1997. Botanisk undersøkelse av sørberg i Østerdalene, Hedmark. Fylkesmannen i Hedmark, miljøvernavdelinga, rapport nr. 10/97. 68 s. + vedlegg.
- Reiso S.** 2008. Naturverdier for lokalitet Klokken, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2007. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning.
- Reiso, S., Olsen, K. M. og Blindheim, T.** 2009. Naturtypekartlegging i Sør-Odal kommune 2007. BioFokus-rapport 2008-11, 46 s.

6 Vedlegg 1. Naturtypebeskrivelser

722 Gråskallen NV (BN00039944)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er revidert av Øivind Gammelmo (BioFokus) i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen i 2016. Området er tidligere kartlagt i forbindelse med kartlegging av biologisk mangfold på Stange Almanning (Heggland 2002) og i forbindelse med kartlegging av- og tiltak for bevaring av viktige områder for biologisk mangfold (Borch & Skar 2004). Denne beskrivelsen og avgrensingen erstatter gammel beskrivelse og avgrensing av naturtypen (BN00039944).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger nordvest for Gråskallen, ca. 8 km øst for Espa i Stange kommune. Lokaliteten består av et område med gammel granskog. Berggrunnen består av øyegneis, granitt og foliert granitt. Løsmassene består av tynt morenemateriale og stedvis med bart fjell i dagen.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog. Området består av ei sørøst-ventd bratt lisode med en del innslag av kampesteiner. Gran er det dominerende treslaget og blåbærgranskog er den dominerende vegetasjonstypen, med noe innslag av småbregneskog. Det finnes en del død ved i området og skogen er til dels godt sjiktet. Av NiN-grunntyper dominerer blåbærskog.

Artsmangfold: Den rødlistede laven gubbeskjegg er registrert i lokaliteten. Det er også registrert duftskinn og randkvistlav. Det finnes gode forekomster av hengelay.

Bruk tilstand og påvirkning: Skogen innenfor avgrensingen fremstår som intakt uten betydelige inngrep. Skogen grenser imidlertid til hogstflater på flere sider og dette bidrar til betydelige kanteffekter.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter innenfor det avgrensede området.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Skog med kontinuitetspreg og funn av en del signalarter. Få inngrep i nyere tid. Området ansees som viktig og gis B-verdi.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert bevares og utvikles best ved at de settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil forringe verdiene innenfor det avgrensede området.

724 Svartkulpen V (BN00039946)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er undersøkt av Øivind Gammelmo (BioFokus) 12.09.2016 i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen. Området er tidligere kartlagt av Heggland i 2002 og Borch og Skar i 2004. Denne lokalitetsbeskrivelsen med tilhørende kartavgrensning erstatter tidligere polygon i Naturbase. Rødlistekategorier følger norsk rødliste for arter fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger sørvest for Svartkampen ved Svartkulpen sørvest for Malungen i Stange kommune. Lokaliteten består av et mindre område eldre, fuktig granskog. Berggrunnen består av øyegranitt. Løsmassene består av et tynt lag av morenemateriale og en del bart fjell.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Området ved Svartkulpen er preget av eldre, fuktig granskog. Skogen er skyggefull og ligger i underkant av en lav bergvegg. Gran er det dominerende treslaget, med innslag av bjørk, selje og osp. De dominerende vegetasjonstypene er småbregne- og blåbærskog. Det finnes gode forekomster av død ved i området - både stående og liggende og generelt er skogen godt sjiktet og har til dels meget fuktige partier. Det meste av den døde veden er dog i tidlige nedbrytningsstadier slik at kontinuiteten i død ved er mindre god. Noen grove dimensjoner forekommer. Av grunntyper i NiN er det blåbærskog som dominerer.

Artsmangfold: Området er middels rikt på krevende arter og bl.a. svartsonekjuke (NT), gubbeskjegg (NT), lungenever og gammelgranlav er registrert.

Bruk tilstand og påvirkning: Området er omgitt av eldre hogstflater og er påvirket av kanteffekter. Ellers er det ingen spor etter nylige inngrep innen selve avgrensingen.

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter i forbindelse med kartleggingen i 2016.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Lokaliteten er gitt verdien B (viktig), da området har naturskogkvaliteter, men er forholdsvis lite og en del påvirket av kanteffekter (endret lokalklima). Området er preget av grov naturskog dominert av gran, og er av en utforming som er sjelden i kommunen.

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares best ved fri utvikling. Alle former for hogst vil ha negativ innvirkning på naturverdiene.

725 Kjelkberget N (BN00039947)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er undersøkt av Øivind Gammelmo (BioFokus) 12.09.2016 i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen. Området er tidligere kartlagt av Heggland i 2002 og Borch og Skar i 2004. Denne lokalitetsbeskrivelsen med tilhørende kartavgrensning erstatter tidligere polygon i Naturbase. Rødlistekategorier følger norsk rødliste for arter fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger sør for Svartkampen sørvest for Malungen i Stange kommune. Lokaliteten består av et mindre område eldre granskog. Berggrunnen består av øyegranitt. Løsmassene består av et tynt lag av morenemateriale og en del bart fjell.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Området ved Kjelkberget N er preget av eldre gran- og furuskog. Gran og furu er de dominerende treslagene, med innslag av bjørk, selje og osp. De dominerende vegetasjonstypene er småbregne-, bærlyng- og blåbærskog. Det finnes gode forekomster av død ved spredt i området - både stående og liggende og generelt er skogen godt sjiktet og har til dels meget fuktige partier. Det meste av den døde veden er dog i tidlige nedbrytningsstadier slik at kontinuiteten i død ved er mindre god. Noen grove dimensjoner forekommer.

Artsmangfold: Av interessante arter er det registrert gubbeskjegg (NT) og lungenever i området. Det er registrert tiurleik i området.

Bruk tilstand og påvirkning: Det er få spor etter nylige inngrep i lokaliteten. Det er imidlertid tilstøtende områder med tidligere hogstflater som gir kanteffekter.

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter i forbindelse med kartleggingen i 2016.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Middels stort område med eldre gran- og furuskog. Det er registrert noen signalarter og rødlistearten gubbeskjegg (NT). Lokaliteten gis C-verdi og er ansett som lokalt viktig.

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares best ved fri utvikling. Alle former for hogst vil ha negativ innvirkning på naturverdiene.

726 Stygghølet (BN00039948)

Bekkekløft og bergvegg – Bekkekløft Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er revidert i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen i 2016. Området er tidligere kartlagt av Heggland i 2002 og Borch og Skar i 2004. Denne lokalitetsbeskrivelsen med tilhørende kartavgrensning erstatter tidligere polygon i Naturbase. Rødlistekategorier følger norsk rødliste for arter fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger øst for Malungen langs Fallåa i Stange kommune. Lokaliteten består av to bekkekløfter med eldre granskog. Berggrunnen består av øyegranitt. Løsmassene består av morenemateriale og en del bart fjell.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Området ved Stygghølet består av to kløfter, den østre kløfta har bekkejuvpreg, den vestre har næringsrike løsmasser og sumpskog med høystauder i bunnen av kløfta. Mye død ved av gran i østre del, lite død ved i vest. Gran er det dominerende treslaget, men innslag av boreale løvtrær. De dominerende vegetasjonstypene er blåbærskog, sumpskog og høystaudeskog. I tillegg finnes en del bergvegger.

Artsmangfold: Lokaliteten er middels artsrik og inneholder typiske arter for høystaudeskog som bl.a. mjødurot og vendelrot. Den rødlistede laven gubbeskjegg (NT) samt den rødlistede soppen tyrivoksskinn (VU) er registrert i lokaliteten.

Bruk tilstand og påvirkning: Skogen i selve kløftene inneholder få spor etter inngrep i senere tid og har delvis naturskogpreg.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter innenfor det avgrensede området.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Middels stor lokalitet med intakt eldre granskog i et bekkekløftsystem. Denne naturtypen er et sjeldent innslag i denne regionen. Flere rødlistede arter er registrert og det er stor variasjon innenfor vegetasjonstyper. Lokaliteten ansees som viktig og gis B-verdi.

Skjøtsel og hensyn: De registrerte naturverdiene bevares og utvikles best ved at området settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil ha negativ innvirkning på naturverdiene.

728 Middagsberget NØ (BN00039950)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er undersøkt av Øivind Gammelmo (BioFokus) 12.09.2016 i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen. Området er tidligere kartlagt av Heggland i 2002 og Borch og Skar i 2004. Denne lokalitetsbeskrivelsen med tilhørende kartavgrensning erstatter tidligere polygon i Naturbase. Rødlistekategorier følger norsk rødliste for arter fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger sør for Malungen ved Middagsberget i Stange kommune. Lokaliteten består av et større område med eldre granskog. Berggrunnen består av øyegranitt. Løsmassene består av et tynt morenemateriale og en del bart fjell.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog og omfatter et middels stort område med dominans av gran. Skogen er til dels godt sjiktet og inneholder en del virkelig gamle grantrær. Den dominerende vegetasjonstypen er blåbærgranskog. Det finnes rikelig med hengelav i området og en god del død ved i forskjellige nedbrytningsstadier. Lisiden ned mot Fjæstadsætertjennet dekker et fint område med stabil og skyggefull granskog. Av grunntyper i NiN er det blåbærskog som dominerer.

Artsmangfold: Området er rikt på hengelav og den rødlistede arten gubbeskjegg (NT) forekommer rikelig innenfor det avgrensede arealet. Området har også et stort potensial for rødlistede vedboende sopper og rosenkjuke (NT) er registrert flere steder.

Bruk tilstand og påvirkning: Det finnes få spor etter tekniske inngrep i lokaliteten, selv om noen spor etter tidligere hogster forekommer. I tillegg går en tursti tvers igjennom området. Lokaliteten grenser mot hogstflater og yngre skog slik at en del av arealet er utsatt for kanteffekter.

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter i forbindelse med kartleggingen i 2016.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Et forholdsvis stort område med gammel granskog som har et tydelig naturskogpreg. Det finnes rikelig med død ved i området og flere rødlistede arter er registrert her. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: De registrerte naturverdiene bevares og utvikles best ved at området settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil ha negativ innvirkning på naturverdiene.

736 Skjesæterberget Ø (BN00039958)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er revidert i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen i 2016. Området er tidligere kartlagt av Heggland i 2002 og Borch og Skar i 2004. Lokaliteten er også besøkt av Reidar Haugan i 2011. Denne lokalitetsbeskrivelsen med tilhørende kartavgrensning erstatter tidligere polygon i Naturbase. Rødlistekategorier følger norsk rødliste for arter fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger sør for Harasjøen på østsiden av Skjesæterberget i Stange kommune. Lokaliteten består av et større område med eldre granskog. Berggrunnen består av øyegranitt. Løsmassene består av et tynt morenemateriale og en del bart fjell.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog og omfatter et middels stort område med dominans av gran. Skogen har naturskogpreg i større partier og har stedvis mye død ved, særlig i kløftene. Gran er det dominerende treslaget, men det finnes gode innslag med boreale løvtrær som osp og bjørk. Blåbærskog er den

dominerende vegetasjonstypen, men lavskog, fuktig småbregneskog og lågurtskog forekommer også. Av grunntyper i NiN er det blåbærskog som dominerer.

Artsmangfold: Det er ikke registrert rødlistede arter innenfor det avgrensede området. Potensialet for rødlistede arter innen gruppene vedboende sopp, lav og insekter ansees som stort.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er intakt og det finnes få spor etter nylige inngrep innenfor avgrensingen. Området grenser mot en stor hogstflate i øst og er sterkt påvirket av kanteffekter herfra. I tillegg finnes det hogstflater spredt rundt lokaliteten som også gir kanteffekter.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter innenfor det avgrensede området.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Et større område med intakt gammel barskog dominert av gran. Det er ikke registrert rødlistede arter innenfor det avgrensede området, men potensialet for dette ansees som stort. Området ansees som lokalt viktig og gis C-verdi.

Skjøtsel og hensyn: De registrerte naturverdiene bevares og utvikles best ved at området settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil ha negativ innvirkning på naturverdiene.

737 Skjesæterberget SØ (BN00039959)

Gammel boreal lauvskog – Gammel lauvblandingsskog Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er revidert i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen i 2016. Området er tidligere kartlagt av Heggland i 2002 og Borch og Skar i 2004. Lokaliteten er også besøkt av Reidar Haugan i 2011. Denne lokalitetsbeskrivelsen med tilhørende kartavgrensning erstatter tidligere polygon i Naturbase. Rødlistekategorier følger norsk rødliste for arter fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger sør for Harasjøen på sørøstsiden av Skjesæterberget i Stange kommune. Lokaliteten består av et større område med gammel boreal løvskog. Berggrunnen består av øyegranitt. Løsmassene består av et tynt morenemateriale og en del bart fjell.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder et område med gammel boreal løvskog med utformingen gammel løvblandingsskog. Området består hovedsakelig av utilgjengelig blokkmark med noe grandominert skog men med et betydelig innslag av boreale løvtrær. Løvtrærne består for det meste av osp og bjørk og har fra middels til grove dimensjoner. En god del død ved forekommer i lokaliteten, både i form av liggende og stående død ved. Noe rikere vegetasjonstyper forekommer innenfor avgrensingen, men de dominerende vegetasjonstypene er blåbærgranskog og rasmark-, berg- og kantvegetasjon.

Artsmangfold: Det er ikke registrert rødlistede arter innenfor det avgrensede området. Det er registrert gode forekomster av arten lungenever. Potensialet for rødlistede arter innen gruppene vedboende sopp, lav og insekter ansees som stort.

Bruk tilstand og påvirkning: Øvre og nedre del av bestand er uthogd, hvilket gir ugunstige uttørkingseffekter.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter innenfor det avgrensede området.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Et middels område med delvis intakt gammel boreal løvskog med et større innslag av gran. Det er ikke registrert rødlistede arter innenfor det avgrensede området, men potensialet for dette ansees som stort. Området ansees som lokalt viktig og gis C-verdi.

Skjøtsel og hensyn: De registrerte naturverdiene bevares og utvikles best ved at området settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil ha negativ innvirkning på naturverdiene.

738 Middagsberget SØ (BN00039960)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er undersøkt av Øivind Gammelmo (BioFokus) 12.09.2016 i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen. Området er tidligere kartlagt av Heggland i 2002 og Borch og Skar i 2004. Denne lokalitetsbeskrivelsen med tilhørende kartavgrensning erstatter tidligere polygon i Naturbase. Rødlistekategorier følger norsk rødliste for arter fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger sør for Malungen og rett vest for Fjæstadsætertjennet ved Middagsberget i Stange kommune. Lokaliteten består av et middels stort område med eldre granskog. Berggrunnen består av øyegranitt. Løsmassene består av et tynt morenemateriale og en del bart fjell.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder et middels stort område med gammel barskog med utformingen gammel granskog. Blåbærskog er den dominerende vegetasjonstypen og skogen fremstår som middels godt sjiktet. Det forekommer en del død ved i området, både liggende og stående - hovedsakelig av gran. En del boreale løvtrær finnes spredt i lokaliteten - bjørk, osp, selje. Av grunntyper i NiN er det blåbærskog som dominerer.

Artsmangfold: Det finnes rikelig med hengelav i deler av lokaliteten og laven gubbeskjegg (NT) er registrert her. Mosen grønnsko (NT) er tidligere registrert innenfor det avgrensede arealet. Potensialet for flere rødlistede arter innen vedboende sopp, lav og insekter ansees som stort.

Bruk tilstand og påvirkning: Det finnes få spor etter tekniske inngrep i lokaliteten, selv om noen spor etter tidligere hogster forekommer. I tillegg går en tursti igjennom området i øst. Lokaliteten grenser mot yngre skog slik at en del av arealet er utsatt for kanteffekter.

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter i forbindelse med kartleggingen i 2016.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Lokaliteten er en middels stor rest av gammel intakt granskog. Det finnes en god del død ved i forskjellige nedbrytningsstadier spredt i hele lokaliteten. Skogen er middels godt sjiktet og har til dels naturskogpreg. Det er registrert rødlistede arter innen gruppene lav og sopp. Området ansees som viktig og gis B-verdi.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert bevares og utvikles best ved at de settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil forringe verdiene innenfor det avgrensede området.

749 Rasaaksla S (BN00039967)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er revidert i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen i 2016. Området er tidligere kartlagt av Heggland i 2002 og Borch og Skar i 2004. Lokaliteten er også besøkt av Terje Blindheim. Denne lokalitetsbeskrivelsen med tilhørende kartavgrensning erstatter tidligere polygon i Naturbase. Rødlistekategorier følger norsk rødliste for arter fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger øst for Rasasjøen sør for Rasaaksla i Stange og Nord-Odal kommuner. Lokaliteten består av et middels stort område med eldre granskog. Berggrunnen består av øyegranitt. Løsmassene består av et tynt morenemateriale og en del bart fjell.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder et middels stort område med gammel barskog med utformingen gammel granskog. Blåbærskog er den dominerende vegetasjonstypen og skogen fremstår som godt sjikta barskog med en del innslag av bjørk. Sparsomt med dødt trevirke. Stor konsentrasjon av grove trær. Av grunntyper i NiN er det blåbærskog som dominerer.

Artsmangfold: Det er registrert gubbeskjegg (NT) og kort trollskjegg (NT) innenfor naturtypen. Innslag av noen fuktighetskrevede lavararter.

Bruk tilstand og påvirkning: Området framstår stort sett intakt med få inngrep. I sør ligger det en grøftet sumpskog.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter innenfor det avgrensede arealet.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Et middels stor område med intakt eldre granskog. Innslag av fuktighetskrevede lavararter og funn av noen rødlistede arter. Få tekniske inngrep. Området ansees som viktig og gis B-verdi.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert bevares og utvikles best ved at de settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil forringe verdiene innenfor det avgrensede området.

795 Klingerhaugen SV (BN00040094)

Gammel boreal lauvskog – Gammel lauvblandingsskog Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er besøkt av Øivind Gammelmo (BioFokus) 12.09.2016 i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen. Området er tidligere kartlagt av Håkon Borch og Leif Skar i 2004 i forbindelse kartlegging av- og tiltak for bevaring av viktige områder for biologisk mangfold i Stange kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger øst for Strandlykkja sør for Klingerhaugen i Stange kommune. Lokaliteten består av et område med gammel boreal løvskog. Berggrunnen består av gabbro (hyperitt). Løsmassene består av et tynt morenemateriale og en god del bart fjell.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder naturtypen gammel boreal løvskog med utformingen gammel løvblandingsskog. Lokaliteten inneholder en gammel og meget rik løvsuksessjon på et felt av gabroide bergarter som stikker opp gjennom grunnfjellet og gir grunnlag for en rikere flora. De dominerende vegetasjonstypene er lågurtskog (rik og intermediær). På fuktige steder er det noe innslag av høystaudeskog. Skogen har fine fuktighetsgradienter og fremstår som en biologisk oase i et ellers rent barskogslandskap. Øverst er skogen glissen med mye gress i åpningene. Skogen blir gradvis tettere nedover lia hvor det også kommer inn et lite felt med granskog. Trærne i skogen er ikke spesielt gamle, men det finnes en del grove trær av rogn og selje. Det finnes en del død ved av forskjellige treslag spredt gjennom hele lokaliteten.

Artsmangfold: Stor variasjonsbredde, heterogen skog med stor treslagsblanding, en del rike vegetasjonstyper, og relativt gammel skog med en del død ved, gir grunnlag for et rikt og variert arts mangfold. Karplantefloraen er variert og forholdsvis rik, med et stort utvalg varmekjære arter og lågurtskogsarter. Bl.a. er glattvrenge, grynvrenge, blåveis, firblad, nattfiol, skogsvinerot, spisslønn, trollbær og vårerteknapp registrert i lokaliteten.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er intakt og det finnes få spor etter nylige inngrep innenfor avgrensingen. Området grenser mot arealer med andre skogverdier i alle retninger.

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter i forbindelse med kartleggingen i 2016.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Dette er et større og variert område med velutviklet boreal løvskog som er et sjeldent innslag i denne regionen. Skogen er variert og det inngår flere til dels rikere vegetasjonstyper. Det finnes godt med død ved i området. Artsmangfoldet er forholdsvis rikt og skiller seg ut som et unikt skogområde i denne delen av Stange kommune. Lokaliteten vurderes som svært viktig (verdi A).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert bevares og utvikles best ved at de settes av til fri utvikling. All gran bør fjernes av hensyn til naturverdiene og for å beholde løvtrærne på lang sikt.

802 Digerauget N (BN00039912)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er undersøkt av Øivind Gammelmo (BioFokus) 12.09.2016 i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen. Området er tidligere kartlagt av Heggland i 2002 og Borch og Skar i 2004. Denne lokalitetsbeskrivelsen med tilhørende kartavgrensning erstatter tidligere polygon i Naturbase. Røddlistekategorier følger norsk rødliste for arter fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger nord for tjernet Digerauget øst for Morskogen i Stange kommune. Lokaliteten består av et mindre skogsområde på et tynt dekke av morenemateriale. Berggrunnen består av glimmerskifer, metagråvacke, meta-arkose, kvartsitt, metaryolitt og hornblendeskifer/amfibolitt.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog og omfatter et mindre område med dominans av gran og noe preg av rik gransumpskog. Trærne har relativt høy alder. Av grunntyper i NiN er det blåbærskog som dominerer. Det finnes en del død ved i lokaliteten og generelt er skogen godt sjiktet.

Artsmangfold: Det er et ganske rikt arts mangfold knyttet til fuktig, eldre granskog. På gammel gran finnes en god del gubbeskjegg (NT) og noe sprikeskjegg (NT). Det er også registrert svartsonekjuke (NT) og grønsko (NT) i lokaliteten.

Bruk tilstand og påvirkning: Det finnes spor etter forsøk på drenering av granskogen. Ellers finnes de ingen nye inngrep i lokaliteten og skogen fremstår som godt sjiktet og med gode forekomster av gamle trær og død ved.

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter i forbindelse med kartleggingen i 2016.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Intakt lokalitet med gammel, fuktig granskog med forekomst av flere rødlistede arter. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert i lokaliteten bevares best ved fri utvikling.

809 Grasberget Ø (BN00039919)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er undersøkt av Øivind Gammelmo (BioFokus) 12.09.2016 i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen. Området er tidligere kartlagt av Heggland i 2002 og Borch og Skar i 2004. Denne lokalitetsbeskrivelsen med tilhørende kartavgrensning erstatter tidligere polygon i Naturbase. Rødlistekategorier følger norsk rødliste for arter fra 2015.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger på nordøst-siden av Romsæterberget ca. 5 km nordøst for Strandlykkja i Stange kommune. Lokaliteten består av ei bratt bergside med eldre granskog. Berggrunnen består av granittisk gneis.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog og omfatter et middels stort område med dominans av gran og østvendte bergvegger. Trærne har ikke spesielt høy alder men de har til dels store dimensjoner. Av grunntyper i NiN er det blåbærskog og nakent berg som dominerer. Det finnes en del død ved i lokaliteten og generelt er skogen godt sjiktet og har til dels meget fuktige partier.

Artsmangfold: Lokaliteten har et forholdsvis rikt arts mangfold knyttet til gammel granskog med høy luftfuktighet og bergvegger. På gamle grantrær er det registrert huldrestry (EN) og gubbeskjegg (NT). På bergveggene er det bl.a. registrert kort trollskjegg (NT) og langt trollskjegg (VU). I tillegg er det gode forekomster av lungenever, randkvistlav og kystjammemose.

Bruk tilstand og påvirkning: Det finnes få nye inngrep i lokaliteten og skogen fremstår som stedvis godt sjiktet og med gode forekomster av gamle trær og død ved.

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter i forbindelse med kartleggingen i 2016.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Grasberget Ø er ei variert skogli med til dels stor variasjon i topografi og vegetasjonstyper. Det er påvist flere rødlistede arter i lokaliteten samt signalarter. Grasberget Ø representerer en naturtype med en tilstand som er forholdsvis sjelden i denne regionen. Intensivt skogbruk har ført til stor mangel på gammel naturskog i denne delen av Hedmark. Lokaliteten vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares best ved fri utvikling. Alle former for hogst vil ha negativ innvirkning på naturverdiene.

810 Romsætra Ø (BN00040166)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er besøkt av Øivind Gammelmo (BioFokus) 12.09.2016 i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen. Området er tidligere kartlagt av Håkon Borch og Leif Skar i 2004 i forbindelse med kartlegging av- og tiltak for bevaring av viktige områder for biologisk mangfold i Stange kommune. Området er delvis kartlagt som egen MiS-figur. Deler av lokaliteten er vernet som eget naturreservat under navnet Stange naturreservat (VV00001184). Denne beskrivelsen og avgrensingen erstatter gammel beskrivelse og avgrensing av naturtypen (BN00040166).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger ca. 3,5 km nordøst for Strandlykkja kirke, nordøst for Klingerhaugen i Stange kommune. Lokaliteten består av et område med gammel granskog med til dels urskogpreg. Berggrunnen består av gabbro (hyperitt). Løsmassene består av et tynt morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder et mindre område med naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog. Deler av området har vært vernet som eget naturreservat siden 1922. Granskogen består av til dels svært grove trær og en god del liggende død ved av større dimensjoner. Det finnes også en god del død ved av middels og mindre dimensjoner - også noe død

ved av løvtrær. Skogen har et tydelig urskogspreg og fremstår som god sjiktet. Urskogpartiet preges i dag av en blanding av stående og falne kjempetrær. Mange av de stående trærne er døde og tørre, men fortsatt kan en finne enkelte levende kjempetrær med brysthøydiameter på over 1 meter. Et av trærne er anslått å ha et volum på ca 8 m³. Utenfor det avgrensede området består skogen av yngre granskog som er svakt sjiktet. Gran er det dominerende treslaget. Blåbærskog og lågurtskog er de dominerende vegetasjonstypene. Av NiN grunntyper dominerer blåbærskog.

Artsmangfold: Det er registrert bl.a. svartsonekjuka (NT) og gubbeskjegg (NT) i lokaliteten. Potensialet for flere rødlistede arter innen vedboende sopp, lav og insekter ansees som stort.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er intakt og det finnes få spor etter nylige inngrep innenfor avgrensingen. Området grenser mot arealer med andre skogverdier i alle retninger.

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter innenfor det avgrensede området i forbindelse med kartleggingen i 2016.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Området er forholdsvis lite men er et unikt referanseområde for gammel granskog i denne regionen. Her finnes en blanding av stående og falne kjempetrær som viser hvordan skogen så ut i tidligere tider. Det finnes godt med død ved i lokaliteten og det er registrert rødlistede arter innen gruppene sopp og lav. Området skiller seg ut som et unikt skogområde i Stange kommune og regionen forøvrig. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Deler av området er vernet som naturreservat. I vedtaket står det bl.a. at området "skal være fredet mot hugst og avvirke av ethvert slags". Naturverdiene innenfor det vernede området og i resten av den avgrensede naturtyper bevares og utvikles best ved at området settes av til fri utvikling uten inngrep.

813 Gåsaugave V (BN00039922)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er revidert i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen i 2016. Området er tidligere kartlagt i forbindelse med kartlegging av biologisk mangfold på Stange Almenning (Heggland 2002) og i forbindelse med kartlegging av- og tiltak for bevaring av viktige områder for biologisk mangfold (Borch & Skar 2004). Denne beskrivelsen og avgrensingen erstatter gammel beskrivelse og avgrensing av naturtypen (BN00039922).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger rett øst for Knukberget, ca. 7 km øst for Espa i Stange kommune. Lokaliteten består av et område med gammel granskog. Berggrunnen består av øyegneis, granitt og foliert granitt. Løsmassene består av et tynt morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog. Skogen ligger i en nordøst-ventet lisse som nederst slaker ut mot et myrparti. Gran er det dominerende treslaget og småbregneskog er den dominerende vegetasjonstypen. Skogen er forholdsvis fuktig med mye torvmoser i bunnsjiktet. Selve skogen fremstår som temmelig dårlig sjiktet og trærne her er ikke spesielt gamle. Av NiN grunntyper dominerer blåbærskog.

Artsmangfold: Den rødlistede soppen svartsonekjuka er registrert her.

Bruk tilstand og påvirkning: Skogen innenfor avgrensingen fremstår som intakt uten betydelige inngrep. Skogen grenser imidlertid til hogstflater på flere sider og dette bidrar til betydelige kanteffekter.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter innenfor det avgrensede området.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Gåsaugave V er et middels stort område med naturskogpreget gammel granskog. Lokaliteten inneholder få signalarter og kontinuitet av gammel skog virker noe brutt. Lokaliteten har likevel på sikt gode forutsetninger for å opparbeide store mengder død ved. Lokaliteten gis lokal verdi (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert bevares og utvikles best ved at de settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil forringe verdiene innenfor det avgrensede området.

814 Remmenbrenna (BN00039923)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er revidert i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen i 2016. Området er tidligere kartlagt i forbindelse med kartlegging av biologisk mangfold på Stange Almenning (Heggland 2002) og i forbindelse kartlegging av- og tiltak for bevaring av viktige områder for biologisk mangfold (Borch & Skar 2004). Denne beskrivelsen og avgrensingen erstatter gammel beskrivelse og avgrensing av naturtypen (BN00039923).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger nord for Remnavangen, ca. 7 km øst for Espa i Stange kommune. Lokaliteten består av et område med gammel granskog. Berggrunnen består av øyegneis, granitt og foliert granitt. Løsmassene består av et tynt morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog. Gran dominerer og blåbærgranskog er det dominerende vegetasjonstypen. Skogen er svakt sjiktet. Det finnes mye død ved av gran i forskjellige nedbrytningsstadier. Skogen fremstår som meget fuktig og kan til dels nærme seg gransumpskog. Av NiN grunntyper dominerer blåbærskog.

Artsmangfold: Det er registrert granhvitkjuke i lokaliteten.

Bruk tilstand og påvirkning: Skogen innenfor avgrensingen fremstår som intakt uten betydelige inngrep. Skogen grenser imidlertid til hogstflater på flere sider og dette bidrar til betydelige kanteffekter.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter innenfor det avgrensede området.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Remmenbrenna er et middels stort område med naturskogpreget gammel granskog. Lokaliteten inneholder få signalarter og kontinuitet av gammel skog virker noe brutt. Mengden død ved er liten og kontinuiteten i denne synes å være brutt. Lokaliteten har likevel på sikt gode forutsetninger for å opparbeide store mengder død ved. Lokaliteten gis lokal verdi (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert bevares og utvikles best ved at de settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil forringe verdiene innenfor det avgrensede området.

815 Storfløyta V (BN00039924)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er revidert i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen i 2016. Området er tidligere kartlagt i forbindelse med kartlegging av biologisk mangfold på Stange Almenning (Heggland 2002) og i forbindelse kartlegging av- og tiltak for bevaring av viktige områder for biologisk mangfold (Borch & Skar 2004). Denne beskrivelsen og avgrensingen erstatter gammel beskrivelse og avgrensing av naturtypen (BN00039924).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger nord for Remnavangen, ca. 8 km øst for Espa i Stange kommune. Lokaliteten består av et område med gammel granskog. Berggrunnen består av øyegneis, granitt og foliert granitt. Løsmassene består av et tynt morenemateriale og stedvis med bart fjell i dagen.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder naturtypen gammel granskog med utformingen gammel granskog. Fuktig, gammel granskog med en del død ved og steinblokker. I øvre del mye død ved, en flekk i sammenbrudd med halvgrove læger (noe av den mest dødvedrike flekken i Stange allmenning). Flersjiktet med liten spredning øverst. Nedover ensjiktet og lite død ved, men mange større steinblokker bryter opp skogen en del. Dominerende vegetasjonstype er blåbærgranskog. Av NiN grunntyper dominerer blåbærskog.

Artsmangfold: Den rødlistede laven gubbeskjegg (NT) og mosen grønsko (NT) er registrert i lokaliteten. I tillegg er bl.a. gammelgranlav, grankvitkjuke, granrustkjuke, hyllekjuke, randkvistlav, skrukkelav og vortenål registrert.

Bruk tilstand og påvirkning: Skogen fremstår som intakt uten betydelige inngrep.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter innenfor det avgrensede området.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Middels stort område med intakt gammel granskog. Det er påvist en del signalarter bl.a. flere rødlistearter. Dette området vurderes å være viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert bevares og utvikles best ved at de settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil forringe verdiene innenfor det avgrensede området.

1078 Lyssjøen NV (BN00039992)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er besøkt av Øivind Gammelmo (BioFokus) 12.09.2016 i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen. Området er tidligere kartlagt av Håkon Borch og Leif Skar i 2004 i forbindelse kartlegging av- og tiltak for bevaring av viktige områder for biologisk mangfold i Stange kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger øst for Morskogen langs vestsiden av Lyssjøen i Stange kommune. Området heller østover ned mot sjøkanten. Lokaliteten består av et mindre område med eldre granskog. Berggrunnen består av gabbro (hyperitt). Løsmassene består av et tynt morenemateriale og en del bart fjell.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder et mindre område med naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog. Rikere eldre granskog med en god del lauvinnslag på høyere boniteter. Det finnes rikelig med død ved i området, både liggende og stående. Gran er det dominerende treslaget og det finnes til dels svært grove grantrær her. Blåbærskog og lågurtskog er de dominerende vegetasjonstypene, men det forekommer også små flekker med høystaudeskog. Skogen fremstår som godt sjiktet med til dels naturskogpreg. Av NiN grunntyper dominerer blåbærskog og lågurtskog.

Artsmangfold: Lokaliteten inneholder en del arter som er typisk for noe rikere granskog. Laven gubbeskjegg (NT) er registrert.

Bruk tilstand og påvirkning: Mye av det opprinnelige arealet er hugget siden forrige registrering og arealet som er avgrenset i 2016 er betydelig mindre enn det opprinnelige og lokaliteten er utsatt for betydelige kanteffekter. En driftsveg fra denne hogsten går delvis igjennom lokaliteten. Det finnes også spredte inngrep i lokaliteten, særlig i sør.

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter i forbindelse med kartleggingen i 2016.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Stange kommune.

Verdivurdering: Et mindre område med grovvokst eldre granskog på god bonitet. En del hogstspor og kanteffekter har negativ innvirkning på lokaliteten. Forholdsvis rik vegetasjon. Den rødlistede laven gubbeskjegg er registrert her. Lokaliteten gis lokal verdi (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert bevares og utvikles best ved at de settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil forringe verdiene innenfor det avgrensede området.

1818 Rundtomtjennet N (BN00063317)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er revidert i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen i 2016. Området er tidligere kartlagt i forbindelse med kartlegging av naturtyper i Nord-Odal kommune (Klepsland et al. 2009) og i forbindelse med nøkkelbiotopregistreringer i Kongsvinger (Haugset 1996). Denne beskrivelsen og avgrensingen erstatter gammel beskrivelse og avgrensing av naturtypen (BN00063317).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på grensen (og delvis innenfor) til Grue kommune helt øst i Nord-Odal kommune ca. 11 km øst for Mo kirke. Området består av et område med gammel granskog. Berggrunnen består av øyegneis, granitt og foliert granitt. Løsmassene består av et tynt morenemateriale.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder et større område med naturtypen gammel barskog og utformingen gammel granskog. Blåbærskog er dominerende vegetasjonstype. En del sumpskog og noe lavskog finnes også. Gran dominerer i tresjiktet, noe bjørk og furu inngår. Skogen er flersjiktet, med liten spredning i tresjiktet. Det finnes et par grove osper og en grov rogn. Viktige nøkkelelementer er også et par ospegadd og en grov høystubbe av osp. Liggende død ved finnes av gran, furu og osp. Stokkene er i alle nedbrytningsfaser. Noen av lægerne er svært grove, men kontinuiteten av død ved er lav. Av NiN grunntyper dominerer blåbærskog.

Artsmangfold: Børstepiggssopp *Creolophus cirrhatus* (uvanlig, men ikke rødlistet) ble funnet på død ved. Kystvrenge, grynvenge og lungenever ble registrert på gamle lauvtrær. Førstnevnte er kjent fra svært få

lokaliteter i innlandet. Det vokser litt av de fuktighetskrevende artene kystjammemose og kysttornemose i skogbunnen.

Bruk tilstand og påvirkning: Mindre hogstspor er registrert i lokaliteten.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter innenfor det avgrensede arealet.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Nord-Odal kommune.

Verdivurdering: Et større område med intakt gammel granskog. Det finnes en del dødved elementer og funn av fuktighetskrevende arter. Lokaliteten ansees som viktig og gis B-verdi.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert bevares og utvikles best ved at de settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil forringe verdiene innenfor det avgrensede området.

1090 Stimannsberget Ø (BN00061942)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er besøkt av Øivind Gammelmo (BioFokus) 29.09.2016 i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen. Området er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Sør-Odal kommune (Reiso et al. 2009) og i forbindelse med utkast til verneplan for barskog i Øst-Norge (Direktoratet for naturforvaltning 1999). Denne beskrivelsen og avgrensingen erstatter gammel beskrivelse og avgrensing av naturtypen (BN00061942).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Glomma nær Akershus grense, ca. 2,5 km nord-nordvest for Sæterlisjøen i Sør-Odal kommune. Skogområdet utgjør en kompakt granskog med små høydeforskjeller ved munningen av en mindre dal. Området har en forholdsvis tykk bunnmorane med blokker på overflaten. Berggrunnen består av hornblendeførende gneis.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Skogen består av blåbærgranskog og overgangstyper til bærlyngfuruskog foruten lågurtgranskog. I tillegg kan en finne fragmenter med lavfuruskog. Gran er det dominerende treslaget, i tillegg vokser en del osp og innslag av lavlandsbjørk i området. Skogen befinner seg hovedsakelig i en sen optimalfase. På grunn av lokale sammenbrudd eller tidligere hogstinngrep kan en også finne spontane foryngelseskjerner hvor gjenveksten har etablert seg slik at en her kan tale om foryngelsesfase, eventuelt oppløsningsfase, og en har også registrert litt bledningsfase i bestandet. Skogen er ellers relativt ung, slik at trærne kan nå atskillig større dimensjoner, og en kan etter hvert få en sterkere selvtytning. Det er trær opp i 25 m med en brysthøydiameter på ca. 60 cm. Skogen har stått forholdsvis lenge uten hogstinngrep. I deler av områ- det er det mye død ved, hovedsakelig av osp, men også av gran. Det er flere steder læger på bakken av både gran og osp. Den store mengden ospelægre skyldes at mange osper i området er ringbarket. Av NiN grunntyper dominerer blåbærskog, lågurtskog og bærlyngskog.

Artsmangfold: Området inneholder noen lavararter som indikerer kontinuerlig fuktig bestandsklima. Huldrestry (EN) skal tidligere være registrert, men ble ikke gjenfunnet i 2016 (hele området ble ikke befart). I tillegg er laven gubbeskjegg (NT) registrert flere steder.

Bruk tilstand og påvirkning: Hele området ligger innenfor et eksisterende verneområde (VV00001845).

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter innenfor det avgrensede området.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Sør-Odal kommune.

Verdivurdering: Området ligger i en del av Hedmark der skogen generelt er intensivt drevet, og en har liten forekomst av skog med kontinuitetsmiljø. Dette er et forholdsvis stort område med gammel kontinuitetsskog som inneholder en rekke signal- og rødlistearter. Lokaliteten ansees som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert bevares og utvikles best ved at de settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil forringe verdiene innenfor det avgrensede området.

1092 Skøyenberget (BN00061936)

Gammel barskog – Gammel furuskog Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er besøkt av Øivind Gammelmo (BioFokus) 22.09.2016 i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen. Området er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Sør-Odal kommune (Reiso et al. 2009) og i forbindelse med

konsekvensutredning Rv2 (Gaarder 1999). Denne beskrivelsen og avgrensingen erstatter gammel beskrivelse og avgrensing av naturtypen (BN00061936).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger på nordsiden av Skøyenberget ved Disenå i Sør-Odal kommune. Lokaliteten består av et område med gammel furuskog. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis, migmatitt. Løsmassene består av et tynt humus-/torvdekke over berggrunnen.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder et mindre område med naturtypen gammel barskog og utformingen gammel furuskog. Skogen domineres av gammel furuskog, men med et betydelig innslag av gammel granskog - spesielt nedover i lia mot nord. Her er det innslag av seintvoksende gran og spredte døde og levende osper. Generelt finnes det lite død ved i lokaliteten, men stedvis er det gode forekomster av død ved av gran og osp. Lav- og lyngskog er dominerende vegetasjonstype med et betydelig innslag av blåbærskog.

Artsmangfold: Granrustkjuke, hvit tømmeropp, ospebarkkjuke, lungenever, kystårenever og grynvrenge er påvist. Av karplanter ble både knerot og vaniljerot funnet. Tidligere er myskemaure funnet i Skøyenberget (Gaarder 1999).

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten er forholdsvis intakt og det finnes få spor etter nylige inngrep innenfor avgrensingen. Området grenser mot arealer med andre skogverdier i alle retninger.

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter i forbindelse med kartleggingen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Sør-Odal kommune.

Verdivurdering: Middels stor område med gammel furu- og granskog. Området inneholder få spor etter nylige inngrep. Det er ikke registrert rødlistede arter innenfor avgrensingen, men er rekke signalarter er registrert. Området ansees som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert bevares og utvikles best ved at de settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil forringe verdiene innenfor det avgrensede området.

1093 Bjørke Ø (BN00061937)

Gammel barskog – Gammel furuskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er revidert i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen i 2016. Området er tidligere kartlagt i forbindelse med kartlegging av naturtyper i Sør-Odal kommune (Reiso et al. 2009) og konsekvensutredning i forbindelse med Rv2 (Gaarder 1996). Denne beskrivelsen og avgrensingen erstatter gammel beskrivelse og avgrensing av naturtypen (BN00061937).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger på nordsiden av Glomma ved gården Bjørke ca. 1,5 km nordvest for Ullern kirke i Sør-Odal kommune. Lokaliteten består av et område med gammel furuskog. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis, migmatitt. Løsmassene består av et tynt lag med havavsetninger over berggrunnen. Noen steder er det bart fjell i dagen.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder et område med naturtypen gammel barskog og utformingen gammel furuskog. Området består av en flat, grunnlendt kolle med røsslyngfuruskog, furumyrskog og litt blåbærskog. Det finnes en flaskestarrump sentralt i området.

Artsmangfold: Den rødlistede laven gubbeskjegg (NT) er registrert i lokaliteten.

Bruk tilstand og påvirkning: Avgrensingen er betydelig justert i 2016 da neste hele den østlige halvdelen av det opprinnelige området er hugget siden forrige kartlegging.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter innenfor det avgrensede området.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Sør-Odal kommune.

Verdivurdering: Et middels stor område med gammel barskog dominert av gammel furuskog. En del interessante arter er registrert i lokaliteten, bl.a. den rødlistede laven gubbeskjegg. Den vestlige delen fremstår som intakt og ansees og være viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert bevares og utvikles best ved at de settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil forringe verdiene innenfor det avgrensede området.

1095 Mjøgsjøbrenna (BN00061938)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er besøkt av Øivind Gammelmo (BioFokus) 29.09.2016 i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen. Området er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Sør-Odal kommune (Reiso et al. 2009) og registrering av nøkkelbiotoper og restaureringsbiotoper ved Maarud Gaard (Bergmann & Håpnes 1999). Denne beskrivelsen og avgrensingen erstatter gammel beskrivelse og avgrensing av naturtypen (BN00061938).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger øst for vannet Mjøgsjøen ca. 6,5 km nord for Finnholt i Sør-Odal kommune. Lokaliteten består av et område med gammel granskog. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis, migmatitt. Løsmassene består av et tynt morenemateriale, med mindre partier med bart fjell og torv/myr.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder et større område med naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog. Gran er det dominerende treslaget med innslag av furu og boreale løvtrær som bjørk, selje og rogn. Den dominerende vegetasjonstypen er blåbærskog med innslag av småbregneskog og fattigere sumpskogtyper. Det finnes godt med død ved i forskjellige nedbrytningsstadier spredt i hele området og svært mye ferske granlæger i parter. Kontinuiteten er stedvis god, men som helhet kan man si at kontinuiteten i død ved er middels. Skogen er godt sjiktet. Av NiN grunntyper er blåbærskog dominerende.

Artsmangfold: De rødlistede artene rosenkjuke (NT), gubbeskjegg (NT) og svartsonekjuke (NT) er registrert i lokaliteten. I tillegg er det registrert en rekke svakere signalarter for gammel barskog.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten fremstår som en intakt gammel granskog med få spor etter nylige inngrep. Helt i sør finnes det imidlertid en "hogstveg" som delvis går igjennom området. Lokaliteten grenser til hogstflater og skog med mindre naturverdier i alle retninger. I nordøst grenser området til vannet Grønsjøen.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter i forbindelse med kartleggingen i 2016.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Sør-Odal kommune.

Verdivurdering: Skog med kontinuitetspreg og funn av en del signalarter. Få inngrep i nyere tid. Området ansees som viktig og gis B-verdi.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert bevares og utvikles best ved at de settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil forringe verdiene innenfor det avgrensede området.

1100 Grønsjøen SV (BN00061933)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er besøkt av Øivind Gammelmo (BioFokus) 29.09.2016 i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen. Området er tidligere kartlagt i forbindelse med naturtypekartlegging i Sør-Odal kommune (Reiso et al. 2009), registrering av nøkkelbiotoper og restaureringsbiotoper ved Maarud Gaard (Bergmann & Håpnes 1999) og inventering av verneverdig skog i Hedmark (Korsmo et al. 1994). Denne beskrivelsen og avgrensingen erstatter gammel beskrivelse og avgrensing av naturtypen (BN00061933).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger nord for vannet Skårillen ca. 5 km nord for Finnholt i Sør-Odal kommune. Lokaliteten består av et område med gammel granskog. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis, migmatitt. Løsmassene består av et tynt morenemateriale, med mindre partier med bart fjell og torv/myr.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder et middels stort område med naturtypen gammel barskog og utformingen gammel granskog. Området har en slak, nordvestvendt helning og omfatter et større kolleparti. Den dominerende vegetasjonstypen er blåbærgranskog med innslag av noe rikere gransumpskog. Det finnes en del død ved i lokaliteten, hovedsakelig av gran. Kontinuiteten i død ved er imidlertid middels til dårlig. Gran er det dominerende treslaget med innslag av boreale løvtrær, hovedsakelig bjørk og rogn. Skogen er middels godt sjiktet. Utenfor det avgrensede området består skogen av yngre granskog som er svakt sjiktet og en del hogstflater grenser til området. Av NiN grunntyper dominerer blåbærskog.

Artsmangfold: Det er registrert rosenkjuke (NT) og gubbeskjegg (NT) i lokaliteten. Potensialet for flere rødlistede arter innen vedboende sopp, lav og insekter ansees som stort.

Bruk tilstand og påvirkning: Det finnes mindre spor etter nylige inngrep innenfor avgrensingen. Området grenser mot arealer med mindre skogverdier og hogstflater i alle retninger.

Fremmede arter: Det ble ikke registrert fremmede arter i forbindelse med kartleggingen i 2016.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokalteter i denne delen av Sør-Odal kommune.

Verdivurdering: Middels stort område med gammel granskog. Det finnes en del død ved i lokaliteten, men kontinuiteten er brutt. Det er registrert rødlistede arter innen gruppene lav og sopp. Det finnes en del spor etter nylige hogster innenfor det avgrensede området. Det avgrensede området er sterkt redusert i forhold til den opprinnelige avgrensingen gjort ved tidligere undersøkelser da deler av biotopen er hogd. Området vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert bevares og utvikles best ved at de settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil forringe verdiene innenfor det avgrensede området.

21 Klokken NØ (BN00081440)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er revidert i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen i 2016. Området er tidligere kartlagt i forbindelse med frivillig vern (Reiso 2007) og i forbindelse med botanisk undersøkelse av sørberg i Østerdalene (Ofte 1997). Området ble delvis undersøkt i forbindelse med naturtypekartlegging i Åsnes kommune (Gammelmo et al. 2009). Denne beskrivelsen og avgrensingen erstatter gammel beskrivelse og avgrensing av naturtypen (BN00081440).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordøstsiden av den markante åsen Klokken ca. 9 km øst for Flisa sentrum i Åsnes kommune. Området består av et område med gammel granskog. Berggrunnen er dominert av gabbro og amfibolitt. Løsmassene består av et tynt morenemateriale og delvis bart fjell.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog. Bratt lysåpen skrent med eldre barblandingsskog. Noe borealt løv finnes spredt. Dominerende vegetasjonstype er grunnlent stedvis rik lågurtskog. Mot sør går det over i mer ren granskog på noe friskere lågurtmark. Skogen er delvis i sammenbruddsfase med mye fersk død ved liggende på bakken. Spesielt gjelder dette de lysåpne berga i nord. Spredt med eldre læger av både gran og furu gir en svak kontinuitet. Av NiN grunntyper dominerer lågurtskog.

Artsmangfold: Flere signalarter og rødlistearter ble registrert på både gran og furu. Mest interessant er funn av den regionalt sjeldne sjokoladekjuka (VU). I tillegg ble rødlisteartene taigapiggskinn (NT), svartsoneskjuka (NT) og gubbeskjegg (NT) registrert. De dødvedrike solvarme skrentene har også et godt potensial for flere krevende insektarter. Rike vekselfuktige sig har også potensial for krevende markboende sopp.

Bruk tilstand og påvirkning: Lokaliteten fremstår som en intakt gammel granskog med få spor etter nylige inngrep.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter innenfor det avgrensede området.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokalteter i denne delen av Åsnes kommune.

Verdivurdering: Dødvedrik høyproduktiv skog med kontinuitet i død ved av denne type er meget sjeldent i regionen. Funn av en sterkt truet art underbygger verdien som svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert i forbindelse med gammel granskog bevares og utvikles best ved at området settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil forringe verdiene innenfor det avgrensede området.

1013 Klokken V (BN00081443)

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er revidert i forbindelse med kvalitetssikring av eldre naturtyper på oppdrag fra Fylkesmannen i 2016. Området er tidligere kartlagt i forbindelse med frivillig vern (Reiso 2007) og i forbindelse med botanisk undersøkelse av sørberg i Østerdalene (Ofte 1997). Området ble delvis undersøkt i forbindelse med naturtypekartlegging i Åsnes kommune (Gammelmo et al. 2009). Denne beskrivelsen og avgrensingen erstatter gammel beskrivelse og avgrensing av naturtypen (BN00081443).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på vestsiden av den markante åsen Klokken ca. 9 km øst for Flisa sentrum i Åsnes kommune. Området består av et område med gammel granskog. Berggrunnen er dominert av gabbro og amfibolitt. Løsmassene består av et tynt morenemateriale og delvis bart fjell.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensingen gjelder et mindre området med naturtypen gammel barskog og utformingen gammel granskog. Bratt vestvendt eldre granskog i grov blokkur med fuktig lokalklima. Vegetasjonen domineres av moserik blåbær og småbregneskog, med overganger mot rikere lågurtskog. Skogen er stedvis grov og moderat sjiktet, med partier av mer ensjiktet karakter. Død ved finnes kun spredt. Av NiN grunntyper dominerer blåbærskog.

Artsmangfold: Gammelgranlav finnes på et titalls granstammer og gubbeskjegg er stedvis tallrik i trekroner. Mer spesielt er forekomst av randkvistlav på flere granstammer og enkelte bjørk. Dette indikerer svært jevn og høy luftfuktighet, gunstig for flere krevende arter. Randkvistlav finnes også på berg sammen med bl.a. krusfellmose.

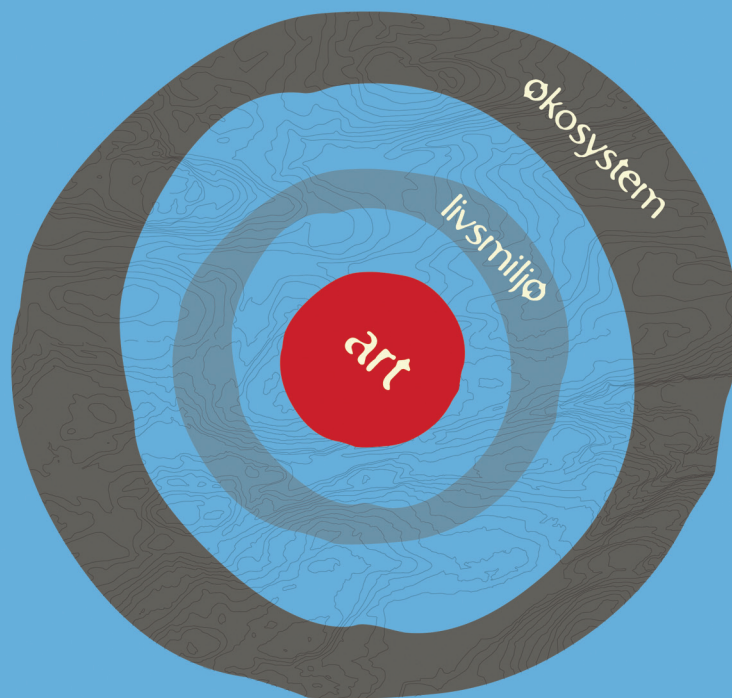
Bruk tilstand og påvirkning: Granskogen er tydelig eldre enn de tilstøtende skogarealene og har stått urørt i flere omganger med hogstinngrep. Dette skyldes trolig områdets grove blokkmark som har gjort tømmeret vanskelig tilgjengelig.

Fremmede arter: Det er ikke registrert fremmede arter innenfor det avgrensede arealet.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av viktige skoglokaliteter i denne delen av Åsnes kommune.

Verdivurdering: Eldre barskog med fuktig lokalklima og flere signalarter gir området verdi som lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene som er registrert i forbindelse med gammel granskog bevares og utvikles best ved at området settes av til fri utvikling. Alle former for hogst vil forringe verdiene innenfor det avgrensede området.



BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetning av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter BioFokus-rapport og BioFokus notat,
<http://www.biofokus.no/Publikasjoner/publikasjoner.htm>



Gaustadalléen 21
0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8209-571-6

BioFokus-rapport 2017-9